

Meijän mielestä arvokas -hanke**136/00.01.04/2021****KH 17.05.2021 § 120**

Keski-Suomen sairaanhoitopiiri pyytää sitoumuksia Meijän mielestä arvokas –hankkeeseen. Sosiaali- ja terveysministeriö avasi valtionavustushaun kunnille ja kuntayhtymille Kansalliseen mielenterveysstrategian (2020-30) toimeenpanon tukemiseen vuosille 2020 - 2022. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri haki hankeavustusta 31.7. 2020 päättyneessä haussa, mutta määrärahat eivät riittäneet kaikkien hakijoiden hakemuksiin. STM avasi uuden täydennyshaun, jonka hakuaika päättyi 9.4.2021. Keski-Suomen sairaanhoitopiiriä on kannustettu osallistumaan tähän täydennyshakuun edellisen haun pohjana olleella, muokatulla hankesuunnitelmalla. Jaettava määräraha on 1,2 miljoonaa euroa vuosille 2021-22 kunnille ja kuntayhtymille. Keski-Suomen sairaanhoitopiiri pyytää kuntien sitoumukset uutta hankehakemusta varten. Aiempaan hankehakemukseen saatiin sitoumus 18 Keski-Suomen kunnalta. Keuruun perusturvalautakunta päätti aiempaan hakuun sitoumuksen antamisesta 15.9.2020 §62.

Vuosina 2020 - 2022 toteutuvilla hankkeilla tuetaan osaltaan myös kansallisen sote-uudistuksen toimeenpanoa koskien mielenterveyden edistämistä, mielenterveysongelmien ehkäisyä ja hoidon ja kuntoutumisen uudistamista eri tahoilla kaikki ikäryhmät monialaisesti huomioiden.

Strategia mukaisesti yhteistyöhön tarvitaan mukaan kaikki yhteiskunnan ja kuntien toimintasektorit, ei pelkästään sosiaali- ja terveydenhuoltoa. Hyvä mielenterveys on kaikkien etu. Uudistuksen ja kehittämistyön painopisteenä on mielenterveyden edistäminen ja ongelmien ehkäisy eli parhaat tulokset saavutetaan vaikuttamalla lapsiin, nuoriin ja heidän perheisiinsä eri toimijoiden saumattomalla yhteistyöllä. Tämä työ on osa kuntien lakisääteistä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä. Strategian toteutuminen pystytään turvaamaan hyvällä, laaja-alaisella, asiakaslähtöisellä ja sektorirajat ylittävällä peruspalveluiden mielenterveysjohtamisella.

Rahoitettavien hankkeiden tavoitteet

Rahoitettavilla hankkeilla pyritään lisäämään tietoa ja ymmärrystä mielenterveydestä voimavarana ja terveyden osa-alueena, mielenterveyden suoja- ja riskitekijöistä sekä keinoista vahvistaa mielenterveyttä ja tukea mielen toipumista arjen vuorovaikutusympäristöissä. Hyvä mielenterveysosaaminen sisältää myös päihdeosaamisen. Mie-

lenterveysjohtamisen tavoitteena on tuottaa mielenterveyttä ja hyvinvointia sekä edistää inhimillisiä arvoja.

Ihmisten hyvinvointi, ja sen keskeisenä osana psyykkinen hyvinvointi, tukee vakaata yhteiskuntaa, koulutukseen ja työelämään osallistumista ja taloutta. Vakaa talous puolestaan lisää mahdollisuuksia parantaa ihmisten hyvinvointia. Tieto asukkaiden hyvinvoinnista sekä palveluiden ja toimintojen kyvystä vastata hyvinvointihaasteisiin toimii kunnan johtamisen pohjana.

Koronavirusepidemian aiheuttama kriisi haastaa kuntia ja hyvinvointitalousajattelua monella tapaa. Mielenterveys- ja päihdeosaaminen sekä hyvän mielenterveysjohtamisen merkitys korostuvat erityisesti ennakoimattomissa ja laaja-alaisissa muutostilanteissa ja kriiseissä.

Kansallisen mielenterveysstrategian painopistealueet ovat:

1. Mielenterveys pääomana
2. Lasten ja nuorten mielenterveys
3. Mielenterveysoikeudet
4. Tarpeenmukaiset laaja-alaiset palvelut
5. Mielenterveysjohtaminen

Nyt käynnistyvälle hankekaudelle 2020 -2022 rahoitusta voi hakea yhteen tai useampaan seuraavista toimenpidekokonaisuuksista:

1. Lisätään yhteisöllistä hyvinvointia asuinalueilla ja kunnan arkiympäristöissä
 - kehittämällä kunnan hallinnonalojen ja eri yhdyspintojen välisiä toimintatapoja ja erilaisia palvelupolkuja, jotka tähtäävät yksinäisyyden vähentämiseen ja yhteisen toiminnan mahdollistamiseen
2. Lisätään mielenterveysosaamista ja -taitoja esimerkiksi varhaiskasvatuksessa, kouluissa ja eri oppilaitoksissa, nuorisotyössä tai ikääntyneille suunnatuissa palveluissa, tuessa ja toiminnoissa
 - kehittämällä toimintatapoja, joilla lisätään ammattilaisten mielenterveysosaamista ja -taitoja ja ylläpidetään yhdyspinnoilla ja eri organisaatioiden välillä tapahtuvaa työtä
3. Lisätään mielenterveysosaamista ja -taitoja työpaikoilla, työelämän muutoskohdissa ja johtamisessa.
 - kehittämällä toimintatapoja, jotka tukevat organisaation mielenterveysosaamisen kasvattamista muuttuvissa olosuhteissa.

STM:n Kuntien mielenterveysosaamisen lisääminen ja johtamisen tukeminen - valtionavustuksen myöntämisperusteet

Valtionavustusta myönnetään hankkeelle,

- joka on tarpeellinen sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämiseksi ja tukee palveluiden kehittämistä sekä tehostamista, hyvien käytäntöjen levittämistä ja toimintatapojen uudistamista
- jolla on kiinteä yhteys julkiseen sosiaali- ja terveydenhuoltoon
- jossa otetaan huomioon valtakunnalliset sosiaali- ja terveydenhuollon rakenneuudistusta koskevat linjaukset
- jossa otetaan huomioon tarvittava poikkihallinnollinen yhteistyö ja
- jonka voidaan arvioida olevan tuloksellinen ja laaja-alaisesti hyödynnettävä.

Keski-Suomen hakemuksen sisältö

Nyt käsittelyssä olevan Meijän mielestä arvokas- hankkeen uuden hankehakemuksen tarkoitus on edelleen kohdentaa painopiste perustason mielenterveysosaamisen vahvistamiseen, sektorirajat ylittävään mielenterveysjohtamiseen ja positiivisen mielenterveyden merkityksen korostamiseen kunnissa koronapandemian vaikutukset huomioiden erityisesti alle 18-vuotiaiden lasten, nuorten ja heidän perheidensä tukemiseksi.

Meijän mielestä arvokas- hankkeen kolme painopistealuetta ovat:

1. Mielenterveysosaamisen vahvistaminen lasten ja nuorten palveluissa ja lähiympäristöissä
2. Sektorirajat ylittävä hyvä mielenterveysjohtaminen
3. Osallistava, myönteinen ja inhimillisiä arvoja edistävä tapa viestiä mielenterveydestä niin ammattilaisten kuin kaiken ikäisten kuntalaisten keskuudessa edistämään strategian toimeenpanon etenemisestä.

Meijän mielestä arvokas hankkeen päätavoitteet:

1. Vahvistaa mielenterveysosaamista kunnissa
2. Vahvistaa hyvän mielenterveysjohtamisen edellytyksiä kuntien johtamisrakenteissa ja eri hallinnonalojen välisessä yhteistyössä sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä toteuttavilla yhdyspinnoilla
3. Tukea mielenterveyden edistämistä, helpottamalla paluuta arkeen ja vahvistaa toimijaverkostoa covid-19-epidemian vaikutusten jälkeen

Hankkeen tavoitteet ja niiden toteutus on kuvattu tarkemmin liitteenä olevaan hankesuunnitelmaan.

Hankkeeseen osallistuvien organisaatioiden omavastuu osuus on 20% kokonaisbudjetista, joka voidaan kattaa työhön osallistuvien

työntekijöiden työpanoksella. Keuruun omavastuu vuosina 2021-2022 on yhteensä noin 2 700€.

Kuntasitoumukset, ts. ote kunnan tai kuntayhtymän päätöksestä (myös kielteiset päätökset), pyydetään toimittamaan Keski-Suomen sairaanhoitopiirin kirjaamoon 27.5.2021 klo 16 mennessä.

Liitteet:

Kuntakirje

Meijän mielestä arvokas -hankesuunnitelma

Arvio organisaatioiden omavastuuosuuksista

Hankkeen talousarvio

Valmistelijat: perusturvajohtaja Tuija Koivisto, puh. 040 5135 821;
sivistysjohtaja Marika Savukoski, puh. 040 729 7718

Päätösehdotus

Vt. kaupunginjohtaja

Keuruu sitoutuu mukaan Meijän mielestä arvokas -hankkeeseen vuosina 2020-2022.

Päätös

Hyväksyttiin.